

P R O G R A M

II. pracovní konference československých psychologů konané v Praze

ve dnech 28. - 31. října 1959.

/ Dopolední zasedání 9 - 13 hod., odpolední 14 - 18 hod./

Dne 28.10.1959 v 9,30 hod. Zahájení konference

Plenární zasedání

1. Jan Doležal - Úvodní projev
2. V. Chmelař - Úloha psychologie v přestavbě socialistické školy
- - - -
3. V. Tardy - Neopositivismus v psychologii
4. M. Bažány - Niektoré metodologické problémy súčasnej psychológie
5. J. Koščo - Vývin špecifičnosti psychologických metod

Dne 29.10.1959 v 9 hod.

Plenární zasedání

1. J. Linhart - Současné problémy teorie učení
2. D. Tollingerová - Co přinesl poslední sjezd sovětských psychologů

Zasedání sekretu ČSPS

Sekce pro teoreticko-metodické otázky psychologie

1. A. Jurovský - Súčasně metodické prístupy k problematike osobnosti /30min./
2. J. Lát, J. Madlafousek - O poměru psychologie a fysiologie /15 min./
3. M. Plzák - O společenské funkci emoci /15 min./

- - - -

4. B. Bárta - Některá teoretická východiska k psychol. praxe /20 min./
5. E. Holas - Některé parametry generalizace a možnost jejich výkladu /30min./
6. J. Janoušek - Souvislost gnoseologického a psychologického výzkumu poznávacích procesů /15 min./
7. F. Jiránek - Motorická teorie abstrakce /15 min./
8. L. Monátová - Vnímání změn vzálenosti /10 min./
9. J. Sedlák - Některé nové opticko-motorické klamy /10 min./
10. M. Striženec - Teória informácií a psychológia /15 min./

Dne 30.10.1959 v 9 hod.

11. V. Janák - Pokus o nové hodnocení řečových mechanismů /20 min./
12. M. Nacháč - K některým otázkám spolupráce vnějších a vnitřních faktorů při regulaci reakcí člověka v přirozených životních podmínkách /20 min./
13. M. Michalička - Některé výsledky experimentálního studia časové charakteristiky motorických reakcí šetí /10 min./
14. J. Hlavsa - Úloha představy při regulaci motorické činnosti /15 min./
15. M. Břicháček - Změny základních vlastností jednoduché volní reakce v závislosti na intenzitě podnětu /15 min./
16. V. Břicháček - Vliv směru pohybu na jeho rychlost /15 min./
17. M. Severová - Pokus o využití hodnot základní klidové úrovně kožní vodivosti jako indikátorů denní variace u člověka /10 min./
18. A. Uherík - Kožno-galvanický reflex jako ukazatel aktivační hodnoty štruktury podnětu - /10 min./
19. D. Svorád, J. Roskovec - Návrhy k experimentálnímu výzkumu hypnosy /15 min./
20. I. Plaňava, Kratochvíl - Amatérský film v psychologii /20 min./

- - - -

21. K. Tříška - Příspěvek k určování typů vyšší nervové činnosti /15 min./
22. J. Madlafousek - Vegetativní komponenty reakcí /20 min./
23. D. Kováč - Propojovací činnost mozgové kory při druho signálních podnětech u bilingvistů /15 min./
24. S. Franková - Vztah mezi aktivní složkou orientačně pátrací činnosti a pasivně obranným reflexem u krysy /10 min./
25. J. Lát - Studium konstituce zvířat /15 min./

Sekce pro užití psychologie v oblasti výchovy

/ asi v 10 hod. /

1. ~~L. O. Kolaříková, M. Konečná, B. Bárta, Vl. Smékal~~ - Psychologický arch v ambulanci dětské poradenské praxi /15 min./
2. M. Milan - Spůsob vedenia, metodika pozorovania a niektoré všeobecne použiteľné výsledky zo štúdia dieťaťa vo veku 0-4 roky /20 min./
3. Z. Kotásková - Zkušenosti s longitudiálním sledováním psychomotorického vývoje dětí od narození do 2 let podle CIE /15 min./
4. M. Konečná - Typické znaky, jimiž se projevují v Rorschachově testu labilní nadané děti ve škole neprosivající /15 min./
- - - - -
5. M. Soudková - Porovnanie psychobiografických údajov a niektorých charakteristik podmieneno - reflektorickou činnosťou detí /15 min./
6. S. Cinkovská - Diagnostikovanie debility metodikou diferenciálnej pleťsinografie /10 min./
7. M. Schürer - Pokus o novou techniku diagnostického rozhovoru s dieťaťom a zisťovanie jeho morálneho rezhľadu /20 min./
8. M. Dolojší - Psychologické vyšetrenie detí s opožděným a nerovnomerným rozumovým vývojom /15 min./
9. A. Jurovský - Stupeň frustrácie želaní u školskej mládeže /15 min./
10. B. Dosužkov - O temperamente a charakteru koktákových detí /15 min./
11. L. Kolaříková - Příspěvek k psychologii osobnosti vysokoškolského posluchače /20 min./
12. M. Katriak - Niektoré výsledky výskumu vzdelávacích záujmov dedinského obyvateľstva /15 min. /
13. B. Bárta, Vl. Smékal, - K některým příčinám studijní neúspěšnosti vysokoškolského studenta /15 min./

30. 10. * 9 hod.

14. J. Štefanovič - Podiel psychológie v odbornej príprave učiteľa /10 min./
15. O. Vaňouček - Osobnost jeselských sester - /15 min./
16. O. Kolaříková - Psychologické typy toulavosti u difícilných detí /20 min./
17. Vl. Smékal - Difícilita - jako porucha sociální adaptace dítěte /15 min./
18. J. Švancara - Otázka funkční asymetrie^v psychologické teorii a praxi /15 min./
19. J. Marko - Psychologický rozbor školských konflikťových situácií /15 min./
20. F. Bánhegyi - Sociálne a psychologické podmienky výskytu dolinkvencie /15 min./

ma 30.10.1959 /pokračování/

21. K. Tríska - Příspěvek k výzkumu vývoje rozumových schopností dítěte v školním a předškolním věku /15 min./
22. B. Lomová - Vývoj abstrakce některých komparativních vztahů u dětí 4 - 6 letých /15 min./
23. J. Hraše - K některým stránkám uvědomění vztahové dvojčlennosti dětmi předškolního věku /15 min./
24. V. Chmelař - Trvání aktivní akustické pozornosti u dětí a dospělých /15 min./
25. J. Čulen - Psychomotorický výkon v zátěžových situacích jako indikátor poruchy mechanismu adaptace dětí /10 min./
26. V. Kováliková - Změna struktury vztahov v třídách v závislosti od věku žáků /15 min./
27. L. Maršálová - Vliv podobnosti na velikost retroaktivního útlmu při učení /15 min./
28. M. Vaněk - O vztahu mezi tělesnou výchovou a duševní hygienou /15 min./

Sekce pro užití psychologie v oblasti ekonomie

Dne 29.10.1959 /asi v 10 hod./

1. J. Čáp - Některé psychologické otázky pracovního výcviku /15 min./
2. L. Stejskal - Psychologické aspekty při výchově dorostu k bezpečné práci /10 min./
3. E. Bena, J. Melzer - Výzkum nehodovosti u strojvůdců /20 min./
4. J. Hoskovec, D. Svorad - Některá fakta o vlivu monotonních podnětů na řidiče motorového vozidla /10 min./
5. A. Ivanov - Některé psychologické problémy bezpečnosti nákladní automobilové dopravy /15 min./
6. Z. Bureš - Možnosti využití rozboru jednoduché laboratorní činnosti pro diagnostické účely v dopravě /15 min./
7. K. Kadlec, B. Chalupa - Některé současné otázky psychologie v průmyslovém zdravotnictví /15 min./
8. J. Daniel - K možnostiam zisťovania únavy psychologickými metodami /15 min./
9. S. Dornič - Použitie niektorých statických a dynamických revezibilných figur pri výskume únavy a priemyselnej intoxikácie sircuhlíkom /10 min./
10. J. Sedlák - Přesnost vizuálně-motorických koordinací u spojovatelek /15 min./
11. V. Břicháček, Z. Bureš, O. Matoušek, J. Růžička - Rozvoj techniky a psychologický rozbor pracovní činnosti /15 min./
12. O. Matoušek - Konstrukce strojů z hlediska psychologických požadavků /15 min./
13. J. Křivohlavý - Otázka percepce při řízení složitých strojů /15 min./
14. J. Štikar - K otázce metody výzkumu čitelnosti číslic /15 min./
15. Z. Bureš a kolektiv - Zásady celopodnikového systému výběru a rozmístování zaměstnanců /15 min./
16. F. Janda - Informace o úkolech a možnostech psychologie v čsl. lidové armádě /15 min./

Sabes pro užití psychologie v oblasti zdravotnictví

no 30.10.1959 /v 9 hod./

1. F. Engelsmann - Dotazníkové metody a jejich diagnostické využití /15 min./
 2. J. Srnec, J. Diamant - Zkouška relativní stálosti mentálního deficitu /15 min./
 3. E. Horáčková, M. Vojtěchovský, E. Kuhn - Experimentální emoce v klinicko-psychologickém výzkumu /10 min./ - o d ř o k n u t o
 4. E. Urban - Atypické užití Rorschachových tabulí /25 min./
 5. K. Hradecký - Z-zkouška v klinické praxi /10 min./
 6. M. Mikešová - Z-test u dětí a mladistvých /10 min./
 7. A. Stančák - Příspěvek k testu "dediny" /10 min./
 8. K. Hradecký - Optoindukografická metoda /10 min./
 9. J. Neumann - Příspěvek ke zkoumání písma jako projevu fixované motoriky
- - - - -
10. R. Konečný - Význam hodnocení a hodnoty pro psychoterapii neuros a psychologii /25 min./
 11. E. Syřišťová - Význam teorie psychické činnosti pro psychoterapii /25 min./
 12. V. Holub, J. Švancara - Vývojová dynamika v klinickém obraze dětských neuros /15 min./
 13. L. Košč - Problém matřimoniálních vzťahov v psychoterapii neurotikov /15 min./
 14. J. Špelda - Příspěvky k poznání osobnosti neurotiků /15 min./
 15. J. Mrkvička - Některé psychologické aspekty v otázce sebevražednosti /10 min./
 16. A. Hledíková, S. Kopecký, J. Neumann, E. Srovnalová - Užití zvukové projekční metody při zjišťování paranoidity /15 min./
 17. V. Chalupa - Pamětní nedostatky po akutních otravách kyslíčným uhlohnatým /10 min./
 18. J. Švancara - Účast psychologů na práci v dětských zdravotnických zařizeniích /15 min./

do 31.10.1959 / 8 - 12 hod./ E x k u r s e

Psychiatrická klinika /dr.J.Srnc/, Praha 2., Ke Karlovu 11.

Protialkoholní oddělení /dr.M.Otterová/, Praha 2., Apolinářská 4.

Státní psychiatrická léčebna Bohnice /dr.F.Engelsmann/, Praha 8., Bohnice.

Dětská psychiatrická léčebna Dolní Počernice /dr.J.Jirásek/Dolní Počernice.

Ústav pro péči o matku a dítě /dr.J.Čepelák/, Nábř.K.Marxe 157., Praha 15.

I. a II. dětská klinika /dr.L.Srp/, /dr.Vančurová/, Praha 2., Sokolská 6.

Dětská psychiatrická poradna /dr.Z.Matějček/, Praha 2., Vratislavova 11.

Dětská psychiatrická poradna /dr.L.Kubička/, Praha 1., Rytířská 10.

Ústav psychologie dítěte /prof.dr.J.Linhart/, Praha 2., Purkyňova 2.

Fakulta tělesné výchovy a Výzkumný ústav tělovýchovný /dr.A.Stránský/,
Praha 1., Újezd 45c.

Psychologický ústav KU /prof.dr.J.Doležal/, Praha 1., Hradčanské nám.5.

Laboratoř katech y psychologie KU /doc.dr.M.Machač/, Praha 12., Londýnská 3.

Laboratoř fyziologie a patofyziologie výměny látek ČSAV /dr.J.Lát/,
Praha 2., Salmovská 1.

Výzkumný ústav dopravní /dr.Z.Bureš/, Praha 2., Hlavní nádraží.

Výzkumný ústav bezpečnosti práce /dr.O.Matoušek/, Praha 2., Jerusalémská 9

Odpoledne ve 13. hod. Z á v ě r k o n f e r e n c e - plenum.

Resoluce II. pracovní konference československých psychologů.

Ve dnech 28. - 31. října t.r. se sešli českoslovenští psychologové na pracovní konferenci, kde si v duchu XI. sjezdu KSČ a na základě směrnic ÚV KSČ a vlády ČSR pro vypracování třetího pětiletého plánu vytkli úkol vykonat první kroky k přípravě sjezdu československých psychologů. Tento sjezd, plánovaný na rok 1960, má určit pracovní plány československých psychologů ve třetí pětiletce, t.j. řešit:

- 1/ co psychologové podniknou, aby dosáhli kvalitativně vyšší úrovně své vědecké práce a zkvalitnění vědecko-výzkumné základny svého oboru;
- 2/ jak zlepší na svém úseku výchovu vědeckých, výzkumných i odborných pracovníků;
- 3/ čím přispějí ve třetí pětiletce ke zvýšení efektivnosti práce v těch úsecích společenské praxe, kde jsou zapojeni, zejména v pedagogice, ve zdravotnictví a ve výrobě.

Konference se zabývala především rozбором současného stavu výzkumné a odborné práce na úseku psychologie. Zjistilo se, že výzkumná činnost vykazuje ve srovnání s předválečnou dobou pozoruhodný rozvoj. Bylo také konstatováno, že tato činnost je v podstatě správně marxisticky orientována a že v převážné většině usiluje o řešení společensky důležitých otázek. Zároveň však tento rozbor také ukázal, že úspěšné řešení teoretických otázek i praktických úkolů vyžaduje ještě intenzivnější práci na filosofických a ideologických základech psychologie a hlubší osvojení dialekticko-materialistické metody.

Tematika, o níž bylo na konferenci referováno, se vyznačovala značnou roztráštěností. Vědecko-výzkumná práce psychologů není dostatečně koordinována - až na obor pedagogické psychologie chybí plán hlavních úkolů - ve volbě témat a v jejich zpracování stále ještě převládá individualismus. V důsledku toho jsou některé významné problémy opomíjeny nebo nedostatečně řešeny, což vede k určitému praktikismu v odborné práci a brzdí na některých úsecích pomoc praxi vůbec. Dalším důsledkem je vleklý nedostatek předstihu psychologické teorie před požadavky praxe.

Při zapojení psychologů do budovatelských úkolů v příští etapě vývoje naší společnosti, spějící ke komunismu, je třeba usilovat o to, aby jejich účast na těchto úkolech byla ve shodě se skutečnými potřebami společenské praxe. Proto musí být úkoly psychologů plánovány v dohodě s pracovníky z praxe, zejména pedagogy, lékaři, ekonomy a techniky. K tomu účelu budou v příštích měsících

postupně svolány zvláštní pracovní porady za účasti odborníků uvedených oborů jakožto další článek přípravy I. sjezdu československých psychologů.

Z jednání konference dále vyplývalo, že i v odborném školení psychologů je nutné pevnější sepětí studia s praxí. V souvislosti s tím byl znova zdůrazněn význam praktických i životních zkušeností pro úspěšnou odbornou práci v psychologii.

Ústřednímu výboru Čsl. psychologické společnosti a Komisi pro psychologii při VI. sekci ČSAV se na základě rozboru současného stavu práce československých psychologů ukládá:

- 1/ aby se při odstraňování nedostatků v odborné práci a v úsilí o další rozvoj výzkumné a praktické činnosti na úseku psychologie soustavněji než dosud opíral o pomoc KSČ ve všech jejich organizačních složkách;
- 2/ aby s podporou ČSAV zajistil vypracování plánu nejdůležitějších vědecko-výzkumných úkolů a jejich účelné rozdělení na jednotlivá vědecko-výzkumná pracoviště a zajistil také sledování jejich plnění;
- 3/ aby zintenzivnil vědecko-výzkumnou a ideovou práci zejména rozvíjením kolektivních a překonáváním individualistických forem práce, jakož i soustavným rozšiřováním a prohlubováním spolupráce s pracovníky příbuzných vědeckých oborů i s pracovníky z praxe;
- 4/ aby připravil po ideové a organizační stránce shora zmíněné pracovní porady a vykonal všechny další ideové, odborné i organizační přípravy ke svolání prvního sjezdu československých psychologů.